

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılan tadillerin onanmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/401)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2358, 6/1599

2 . VI . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4 . IV . 1952 tarihli ve Kanunlar Md. 3289/7206 sayılı yazıya karşılıktır.

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılan tadillerin onanmasına dair Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 9 . V . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

12 Aralık 1949 tarihli ve 5456 sayılı Kanunla onanan Avrupa Konseyi Statüsünün 41 nci maddesinin (d) fıkrasındaki yetkiye müsteniden, Statünün :

23, 25, 27, 34 ve 38 nci maddelerinde yapılması istenen tadiller Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 2 - 4 Mayıs 1951 tarihlerindeki 8 nci toplantısında ve İstişari Asamblesinin 15 Mayıs 1951 üçüncü toplantısında kabul edilmiş ve bu konudaki tutanağın imzası ve üye hükümetlere tevdi tarihi olan 22 Mayıs 1951 tarihinden,

26 nci maddesinde yapılan tadil Bakanlar Komitesince ve 11 Aralık 1951 günü İstişari Asambleye kabul edilip bu konudaki tutanağın imzası ve üye hükümetlere tevdi tarihi olan 18 Aralık 1951 tarihinden, itibaren yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bahse konu tadillere dair iki metin Türkçe tercümeleriyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Statüde yapılan bu tadiller Avrupa Konseyi çalışmalarını daha verimli kılmak arzusundan neşet etmiştir. Statünün 23 nci maddesinde yapılan tadil ile İstişari Asambleye, Avrupa Konseyinin faaliyet sahasına giren işlerde, daha fazla hareket serbestisi verilmiş ve bu suretle salâhiyetleri artırılmıştır. Statünün 25 nci maddesinin (a) fıkrasının, İstişari Asamblesinin üye devletlerin teşriî meclisleri tarafından seçilecek veya bu meclislerce tesbit edilecek bir usul ile tâyin olunacak temsilcilerden teşekkül edeceği yolunda tadili suretiyle temin edilen temsil şekli esasen tatbik edeceğimiz demokratik usullerimizle tetabuk etmektedir. 26 nci maddenin tadili bâzı üye memleketlerde husule gelen nüfus artışından ileri gelmiştir ki, bu suretle memleketimiz, İstişari Asamble toplantılarına, 8 yerine 10 temsilci ile katılacaktır. 27 nci maddenin tadili ile Bakan yardımcılara da İstişari Asamblesinin müzakerelerine katılmaları imkânı sağlanmış bulunmaktadır. 34 nci maddedeki tadil, İstişari Asamblesinin yalnız Bakanlar Komitesinin daveti üzerine değil aynı zamanda İstişari Asamble Başkanının teşebbüsü üzerine de olağanüstü toplanabilmesi için yapılmıştır. 38 nci maddeye (e) fıkrası ilâvesiyle, bakanlar Komitesince alınan bir kararın icrası munzam masrafları icabttirdiği takdirde o kararın kabulü, tahmini munzam masrafların Komite tarafından tasvip olunmasına talik olunmuştur ki, bununla Komitece alınan kararların mutlak surette ve vaktinde icra olunması imkânları elde edilmiş bulunmaktadır.

Avrupa Konseyinin gayesi ile ilgili hususları her halde en iyi şekilde tedvir edebilmesi için ona bütün imkânları sağlamak azminde olan Hükümetimiz yukarıda mâruz tadillerin onanmasını diler.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışışleri Komisyonu
Esas No. 1/401
Karar No. 39

20 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılan tadillerin onanmasına dair kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmiş olmakla, 17 . VI . 1952 gününde yapılan toplantıda Dışışleri Bakanlığı mümessilinin huzuriyle incelendi.

12 Aralık 1949 tarihli ve 5456 sayılı Kanunla onanan Avrupa Konseyi Statüsünün 41 nci maddesinin (d) fıkrasındaki yetkiye istinat ederek Statüsünün, bâzı maddelerinde yapılan tadilat ile Avrupa Konseyi çalışmalarının daha verimli olması temin edilmiş olduğu gibi, Statüsünün 23 nci maddesinde yapılan tadil ile İstişari Asambleye, Avrupa Konseyinin faaliyet sahasına giren işlerde fazla hareket serbestisi verilmiş ve bu suretle salâhiyetleri artırılmış bulunmaktadır.

Evvelce bir kanunla kabul edilmiş bulunan Avrupa Konseyi Statüsünde yapılan bu tadilatın komisyonumuzca menfaatlerimize uygun olduğu neticesine varılarak kanun tasarısı oy bir-

liğiyle kabul olunmuştur.

Kamutayın yüksek tasvibine arz olunmak üzere yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Ko. Başkanı

Samsun

F. Kesim

Ankara

S. M. Arsal

İmzada bulunamadı

Erzurum

B. Dülger

İmzada bulunamadı

İzmir

Vasfi Mentek

Mardin

Dr. K. Türkoğlu

Trabzon

Hasan Saka

Bu rapor Sözcüsü

Denizli

A. Çobanoğlu

Erzurum

R. S. Burçak

Hatay

Dr. A. Melek

İzmir

C. Tunca

İmzada bulunamadı

Niğde

N. Bilge

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılan tadillerin onanmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 12 Aralık 1949 tarihli ve 5456 sayılı Kanunla onanan Avrupa Konseyi Statüsünün 23, 25, 26, 27, 34 ve 38 nci maddelerinde yapılan tadiller onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun, Statüsünün 23, 25, 27, 34 ve 38 nci maddelerinde yapılan tadiller için 22 Mayıs 1951 tarihinden; 26 nci maddesinde yapılan tadil için 18 Aralık 1951 tarihinden itibaren yürürlüktedir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı

H. Köymen

Dışışleri Bakanı

F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı

T. İleri

Eko. ve Ticaret Bakanı

Muklis Ete

G. ve Tekel Bakanı

Sıtkı Yırcalı

Ulaştırma Bakanı

S. Kurtbek

Adalet Bakanı

R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı

Maliye Bakanı

H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinoğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı

Dr. E. Hayri Üstündağ

Tarım Bakanı

N. Ökmen

Çalışma Bakanı

ve İşletmeler B. V.

N. Özsan

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılmış olup Konsey Genel Sekreterliğinin 22 Mayıs 1951 tarihli özel tutanağında yer alan ve mezkûr tarihten itibaren yürürlüğe giren tadiller :

Madde 23. —

a) İstişari Asamble, Avrupa Konseyinin bölüm 1 de tarif edilen gayesine uygun olan ve yetkisi içine giren her meseleyi tezekkür edebilir ve bunun hakkında tavsiyelerde bulunabilir; İstişari Asamble, kendisine Bakanlar Komitesi tarafından mütalâa beyan etmesi için havale edilen her meseleyi tezekkür eder ve onun hakkında tavsiyelerde bulunabilir.

b) Asamble, gündemini, yukardaki (a) fıkrası hükümleri uyarınca konseyin bütün üyelerinin veya içlerinden bâzılarının taraf oldukları diğer Avrupa Hükümetlerarası teşekküllerinin faaliyetlerini nazarı itibara alarak tesbit eder.

c) Oturum esnasında ortaya çıkan bir meselenin, Asambelenin gündemine girip girmeyeceği hususunda tereddüt hâsıl olduğu takdirde karar Asamble Başkanına aittir.

Madde 25. —

(a) fıkrasının birinci cümlesi yerine :

İstişari Asamble, her üyenin parlamentosu tarafından intihap veya onun tesbit ettiği bir usule göre tâyin olunmuş temsilcilerinden müteşekkildir; şu kadar ki, parlamento toplantı halinde değil ve bu hal için takibolunacak bir usul vaz'etmemiş ise, her üyenin Hükümeti tamamlayıcı tâyinler yapabilir.

Madde 27. —

Bakanlar Komitesinin İstişari Asamble müzakerelerinde toplu olarak hangi şartlar altında temsil edilebileceği veya komitedeki temsilcilerin ve bunların yedeklerinin Asamble huzurunda şahsi olarak hangi şartlar altında söz alabilecekleri hususları İhtüzüğün Asamble ile istişareyi mütaakıp komitece tesbit olunmuş ilgili hükümlerine tâbi olacaktır.

Madde 34. —

İstişari Asamble, Bakanlar Komitesinin veya Asamble Başkanının teşebbüsü ile ve bunlar arasında, toplantı tarih ve mahalline de şâmil, mutabakat halinde olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

Madde 38. —

Bu maddeye aşağıdaki (e) fıkrasının ilâvesi :

Genel Kâtip, Bakanlar Komitesine sunulan tavsiyelerden her birinin icrasının icabettireceği masrafların tahmini tutarını da Bakanlar Komitesine arzeder. Bakanlar Komitesince alınmış olup icrası munzam masrafları icabettiren bir karar, ancak ona tekabül eden fazla masraf tahminleri Komitece tasvip edilince, kabul edilmiş sayılır.

Avrupa Konseyi Statüsünde yapılmış olup Konsey Genel Sekreterliğinin 18 Aralık 1951 tarihli özel tutanağında yer alan ve mezkûr tarihten itibaren yürürlüğe girmiş olan tadil :

Madde 26. — Üyeler aşağıda gösterilen miktarda temsilei göndermek hakkını haizdirler.

Belçika	(7)	Yunanistan	(7)	Holânda	(7)	Büyük - Britanya	
Danimarka	(5)	İzlanda	(3)	Norveg	(5)	ve Şimali İrlânda	
Fransa	(18)	İrlânda	(4)	Sar	(3)	Birleşik - Kırıl-	
Federal Almanya		İtalya	(18)	İsveg	(6)	hğı	(18)
Cumhuriyeti	(18)	Lüksemburg	(3)	Türkiye	(10)		